

gode Billeder og Plancher. Meget spredt Stof er her samlet og samtidig gives der en kulturhistorisk Statusopgørelse for Arkæologien, saa man tydeligt ser, paa hvilke Punkter Forskningen i Fremtiden særligt maa sætte ind. Professor Hatts Bog fortjener at blive læst i stor Udstrækning og vil sikkert vinde Indpas overalt, hvor der findes Interesse for kulturhistorisk Forskning, samt vinde nye og ivrige Tilhængere for denne interessante Side af vor Oldtids-arkæologi.

P. V. Glob.

Ralph Eberl-Elber: Westafrikas letztes Rätsel. 368 S., 8°. Med 44 Tekstillustrationer, 4 Kort og 197 Billeder efter fotografiske Optagelser. Salzburg 1936.

Den østerrigske Forsker Ralph Eberl-Elber, der i 1935 opholdt sig tre Fjerdingaar i Sierra Leone, fortæller i denne rigt udstyrede Bog om sine Oplevelser og Resultater. Det Omraade, han har berejst, er saavel i geografisk som etnografisk Henseende overmaade interessant. Tropisk Regnskov raader i den sydlige og sydvestlige Del af Sierra Leone; mod Nord og Nordvest breder sig græsrigge Savanner med Skovstriber langs Floderne. Indlandet hæver sig til mere end 1000 m o. H. og er gennemskaaret af talrige Floddale, mellem hvilke Terrænet nogle Steder har Karakter af Bjergland. De vigtigste indfødte Folkeslag er mod Syd Mende, mod Nord Temne; men der lever et Dusin andre Stammer i Sierra Leone. Gammel afrikansk Agerbrugskultur med Rester af moderretlige Tilstande mødes i dette Land med Kvægavlerkultur, der er mere eller mindre præget af Muhammedanisme. Temne-Folket, der lever paa Grænsen mellem Kvægavlernes og Agerdyrkernes Omraade, er ofte blevet kaldt Muhammedanere; men Forfatteren paaviser, at de i Livets vigtigste Forhold er Hedninger. Ganske vist bærer de muhammedanske Amuletter, der formodes at værne mod Sygdomme. Men gælder det at sikre den dyrkede Ager mod onde Indflydelser, da maa den gammeldags Medicinmand i Funktion.

Forfatteren har særlig søgt at trænge ind i den gamle Agerbrugskultur og den dertil hørende Naturreligion med dens Fetichisme og hemmelige Selskaber. Til denne Opgave har han rustet sig i Forvejen ved grundige Studier i de forskellige vestafrikanske Sprog. Hans sproglige Kundskaber har været en nødvendig Forudsætning for hans Arbejde i Marken. Men aabenbart besidder han ogsaa andre ligesaa nødvendige Forudsætninger. Det er et forbløffende stort Materiale, Forfatteren har bragt tilveje. Paa forbavsende kort Tid er det lykkedes ham at besøge et stort Antal af Sierra Leones

Folkeslag og trænge ind i deres Dagligliv, sociale Forhold og religiøse Forestillinger. Særlig Interesse har hans Redegørelse for de hemmelige Mandsselskaber, Poro, og de hemmelige Kvindeselskaber, Sandé, deres Oplæring af den mandlige og kvindelige Ungdom i en Slags hemmelige Skoler, og de dramatiske Initiationsceremonier, der er langt mere spændende end vor Konfirmation, idet Drengene symbolsk opsluges af Stammens Urfader for at fødes paa ny som rigtige Medmenensker. Forfatteren har dog ikke forsømt de mere verdslige Sider af de indfødtes Liv i Landsbyen, paa Agrene og i Urskoven. Han er en god Fortæller og en fortrinlig Fotograf. Den overdaadige Rigdom af Illustrationer er ikke Bogens mindst værdifulde Del. Den indfødte Befolknings oprindelige, uforstyrrede Liv er Forfatterens eneste Genstand. Om Civilisationens Indflydelse lærer vi saa godt som intet. Freetown og dens Kreoler nævnes næppe, og Sierra Leones Jernbane er end ikke kommet med paa de Bogen ledsagende Kortblade, som derimod bringer en Oversigt over de indfødte Folkeslags Omraader.

Gudmund Hatt.

Carl Kjersmeier: Centres de style de la sculpture nègre Africaine. II. Guinée Portugaise, Sierra-Leone. Libéria, Côte d'Or, Togo, Dahomey et Nigéria. 44 S., 8° og 58 Plancher. København 1936.

Vor danske Afrikaforsker, Carl Kjersmeier, har udgivet andet Bind af sit stort anlagte Værk om Negerkunstens Stilcentre, hvis første Bind udkom i 1935. Kjersmeier er en betydelig Kender af afrikansk Skulptur. Gennem mange Aars Samlervirksomhed, der ogsaa har ført ham til Sudan, har han skabt en Privatsamling af sjælden Værdi, hvorfra han henter en meget stor Del af Illustrationerne til sit Værk. I det foreliggende Bind behandler han tre Folkeslag, der ogsaa udenfor Kendernes snævre Kreds er berømte for deres bildende Kunst, nemlig Ashanti, hvis ejendommelige Vægtlodder af Bronze, bestemte til Afvejning af Guldstøv, ofte gengiver Scener af Negrenes daglige Liv, Yoruba, hvis paa een Gang raffinerede og frodige Kunst har øvet stor Indflydelse paa Naboerne, og endelig Bini, hvis Bronzer — fra den 1897 af Englænderne erobrede Hovedstad Benin — forbavsede Verden i den Grad, at man tvivlede om, at de kunde hidrøre fra et Negerfolk. Desuden indeholder dette Bind en Redegørelse for Kunsten paa Bissagos Øerne, hos Folkeslaget Mendi i Sierra Leone, hos Ibo, Ibibio, Ijo og Ekoi i det sydlige Nigeria, samt hos Fon i Dahomey. De Folkeslag,